

PERSBERICHT

12 Juli 2012

Verslag aan het Vlaams Parlement

Verrekeningen bij het agentschap Waterwegen en Zeekanaal

Op een totaal van 261 aannemingen van werken heeft het agentschap Waterwegen en Zeekanaal nv (W&Z) 10,4 miljoen euro aan verrekeningen betaald, of 10,1% ten opzichte van het inschrijvingsbedrag. Dat betekent dat de kostprijs van de werken gemiddeld met dat percentage is verhoogd. Omvangrijke verrekeningen zijn vaak het gevolg van een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen. Bovendien joegen de lange doorlooptijden van sommige verrekeningen het bedrag aan verwijlinteressen de hoogte in.

Inleiding

Het Rekenhof heeft bij W&Z de verrekeningen onderzocht bij de overheidsopdrachten voor aannemingen van werken. Een verrekening vloeit voort uit een wijziging die zich voordoet in de aanneming tijdens de uitvoering ervan. De verrekening stelt de hoeveelheid vast die in vergelijking met de geraamde hoeveelheid in het bestek nieuw of gewijzigd is. De verrekening bepaalt ook de verbeterde of overeengekomen prijzen die het gevolg zijn van toevoegingen, wijzigingen of weglatingen.

Financieel belang van de verrekeningen

Op de 261 aannemingen van werken die in 2009 en 2010 werden opgeleverd voor een inschrijvingsbedrag van 102,6 miljoen euro, heeft W&Z 10,4 miljoen euro aan verrekeningen betaald, of 10,1% van het inschrijvingsbedrag. Dat percentage steunt op een saldering van de verrekeningen in meer en min en is een gemiddeld cijfer. Als echter de verrekeningen in meer en min worden samengeteld (niet gesaldeerd), loopt het verrekeningenpercentage op tot 63%, wat wijst op belangrijke wijzigingen tijdens de uitvoering van de aannemingen. Bovendien schuilen achter het gemiddeld cijfer belangrijke verrekeningen in meer.

Oorzaken van de verrekeningen

Doorlichting van een selectie van 26 aannemingsdossiers met omvangrijke verrekeningen leert dat ze vaak te wijten zijn aan een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen door W&Z. De verrekeningen moeten de vaak belangrijke overschrijding dekken van de

geraamde hoeveelheden, alsook de wijzingen en uitbreiding van de werken tijdens de uitvoering ervan, vaak op grond van buiten mededinging tot stand gekomen prijzen. Regelmatig terugkerende tekortkomingen zijn o.a. onzorgvuldig doorgevoerd grondonderzoek, onzorgvuldige opmaak van bestekken, gebrekkige technische voorstudie, laattijdig aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning, laattijdige onteigening en laattijdig opstarten van een gunningsprocedure.

Rechtmatigheid van de verrekeningen

Bij sommige aannemingen heeft de uitbreiding tijdens de uitvoering zodanige proporties aangenomen – met meerwerkenpercentages tot 214% – dat eigenlijk sprake is van een nieuwe aanneming. Een dergelijke uitbreiding vormt een inbreuk op de basisprincipes van gelijkheid en mededinging en ondermijnt het wettelijk vastgelegd principe van de forfaitaire prijs. Het Rekenhof stelde diverse andere inbreuken vast op de overheidsopdrachtenregelgeving. Zo bleken verrekeningen in werkelijkheid soms onderhandse opdrachten te zijn, die W&Z aan de mededinging had moeten onderwerpen.

Verwijlinteressen

Op de in 2009 en 2010 opgeleverde werken heeft W&Z in totaal een klein miljoen euro aan verwijlinteressen betaald. Die zijn vooral toe te schrijven aan de lange doorlooptijden van sommige verrekeningen en de daaruit voortvloeiende laattijdige betaling van de aannemer. Hoewel W&Z in 2006 een dienstorder heeft uitgevaardigd om betalingsachterstanden te voorkomen en verwijlinteressen te beperken, is bij dossiercontrole gebleken dat daarmee nog onvoldoende (of niet tijdig) rekening wordt gehouden.

Antwoord van de minister

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken stemde in haar antwoord in met de aanbevelingen van het Rekenhof. Vooral een degelijke en zorgvuldige voorbereiding van aannemingen zal voorkomen dat belangrijke verrekeningen (en verwijlinteressen) worden gegenereerd en dat een beroep moet worden gedaan op uitzonderingsprocedures als gevolg van de onzorgvuldige planning van werkenopdrachten.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Verrekeningen bij het agentschap Waterwegen en Zeekanaal* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).